

Навчально-методичний супровід імплементації нових стандартів у фаховій передвищій освіті

Володимир ЗЕЛЕНИЙ, в.о. директора

ВСП «Верхньодніпровський фаховий
коледж ДДАЕУ»

координатор сектору фахової передвищої
освіти Науково-методичної ради МОН

Ключові аспекти питання

- Проблема стандартизації
- Стандарти ФПО: стан і перспективи
- Заклад ФПО: дії у разі затвердження стандарту
- Освітньо-професійні програми
- Навчально-методичне забезпечення ОПП
- Визнання результатів навчання

Нові стандарти – нові проблеми?

Стандарти за ОКР «Молодший спеціаліст»

- 2014 - Закон України «Про вищу освіту», коледжі і технікуми - ???
- Підготовка фахівців за ОКР «Молодший спеціаліст» - ???
- Останні стандарти за ОКР «Молодший спеціаліст» затверджені у серпні 2015 р.

https://drive.google.com/file/d/1P_thq0Vu4Mol8TLL8isfZ4AZAtxt402G/view?fbclid=IwAR2XghbPUAvpk97u0FmO_V2KhZw2npgcngrNbIy7SSnSrpFB2DdKiw_raPc

- Протягом вересня 2015-2017 рр. стандарти за ОКР «Молодший спеціаліст» не розроблялися і не затверджувалися
- Вересень 2017 - Закон України «Про освіту» - визначено розробку законопроекту «Про фахову передвищу освіту»
- 09.08.2019 - Закон України «Про фахову передвищу освіту» - нові стандарти
- Наказ МОН України від 05.05.2020 № 596 - затверджено персональний склад сектору фахової передвищої освіти НМР МОН

https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/Normativni%20acty/2020/05/2020-05-05-nakaz-596.pdf

✓ пп.12 п.2 Прикінцевих та перехідних положень ЗУ «Про фахову передвищу освіту»

ЛЮТИЙ-ЖОВТЕНЬ 2020 р.

- Оголошення конкурсного відбору до сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради МОН
- Затвердження складу сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради МОН
- Формування складу НМК та його затвердження
- Затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів ФПО
- Затвердження Порядку розроблення і затвердження стандартів ФПО
- Оголошення конкурсного відбору членів окремих НМК (підкомісій) сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради МОН
- **06.10.2020 – засідання Сектору:**
 - 1) підведення підсумків додаткового конкурсного відбору членів окремих НМК (підкомісій) сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради МОН;
 - 2) обрання голів підкомісій у складі НМК;
 - 3) початок розроблення стандартів ФПО.

Джерело: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/fahova-peredvisha-osvita/sektor-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>

Кейс 1. Стандарти ФПО

Етапи доопрацювання:

- після зауважень куратора НМК;
- після зауважень Сектору;
- після громадського обговорення;
- після зовнішнього рецензування (методична експертиза, фахова експертиза, уповноважені державні органи, організації роботодавців).

Висновок:

Нормотворча діяльність закладу ФПО відбувається в межах «до/після» стандарту

Стандарти ФПО

ПОЗИТИВ

- Сформовано

Сектор ФПО НМР МОН

- Розроблено і затверджено

Методичні рекомендації з розроблення стандартів ФПО

- Затверджено

67 стандартів

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/fahova-peredvisha-osvita/sektor-fahovoyi-peredvishoyi-osviti/zatverdzheni-standarti>

- На громадському обговоренні

0 проєктів стандартів

- На різних етапах розгляду і затвердження

17 стандартів ФПО

- Всього має бути

84 стандарти ФПО (затверджено 79,8%)

НЕГАТИВ

- Недостатня активність представників ЗФПО у конкурсному відборі та розробленні стандартів ФПО

- «Наздоганяючі» кейси...

(2 затверджених стандарти, обурення postfactum)

- Кейс стандарту 081 «Право»

- «Подвійне» тлумачення розробки ОП/ОПП для здобуття освіти на основі БЗСО

Освітній VS професійний стандарти

Освітні стандарти

■ Розробник:

сектор НМР МОН

■ Сфера застосування:

Освіта

Присвоєння освітньої кваліфікації

■ Кількість:

67 у сфері ФПО

■ Наслідки затвердження:

Розроблення нових освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти

Професійні стандарти

Роботодавці, їх організації та об'єднання, галузеві (міжгалузеві) ради, органи державної влади, наукові установи, громадські об'єднання, інші заінтересовані суб'єкти

Професійна діяльність

Присвоєння професійної кваліфікації

235 <https://register.nqa.gov.ua/profstandarts>

Приведення освітнього стандарту у відповідність до професійного

Стандарти ФПО

Типове
положення про
організацію
освітнього
процесу ?

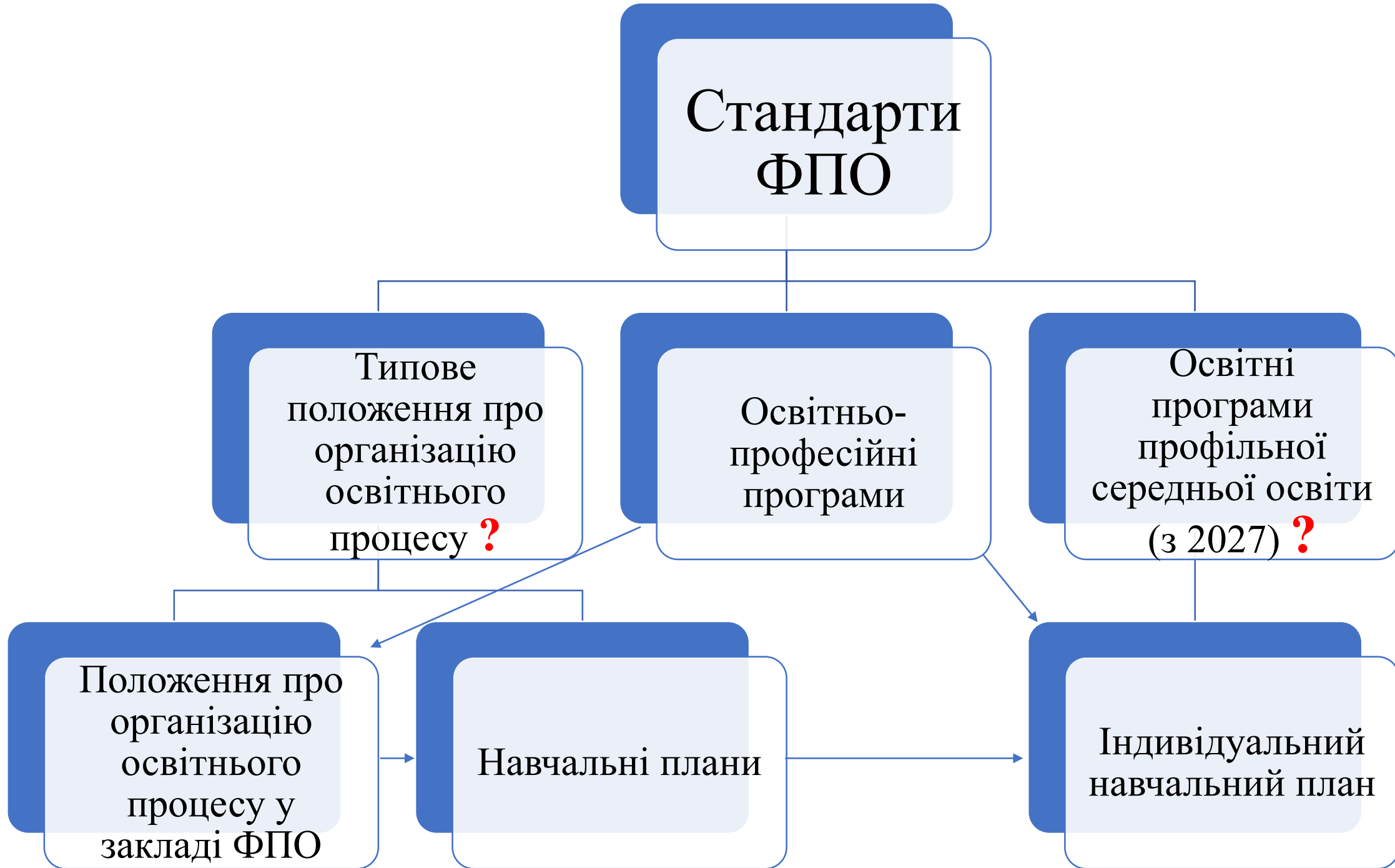
Освітньо-
професійні
програми

Освітні
програми
профільної
середньої освіти
(з 2027) ?

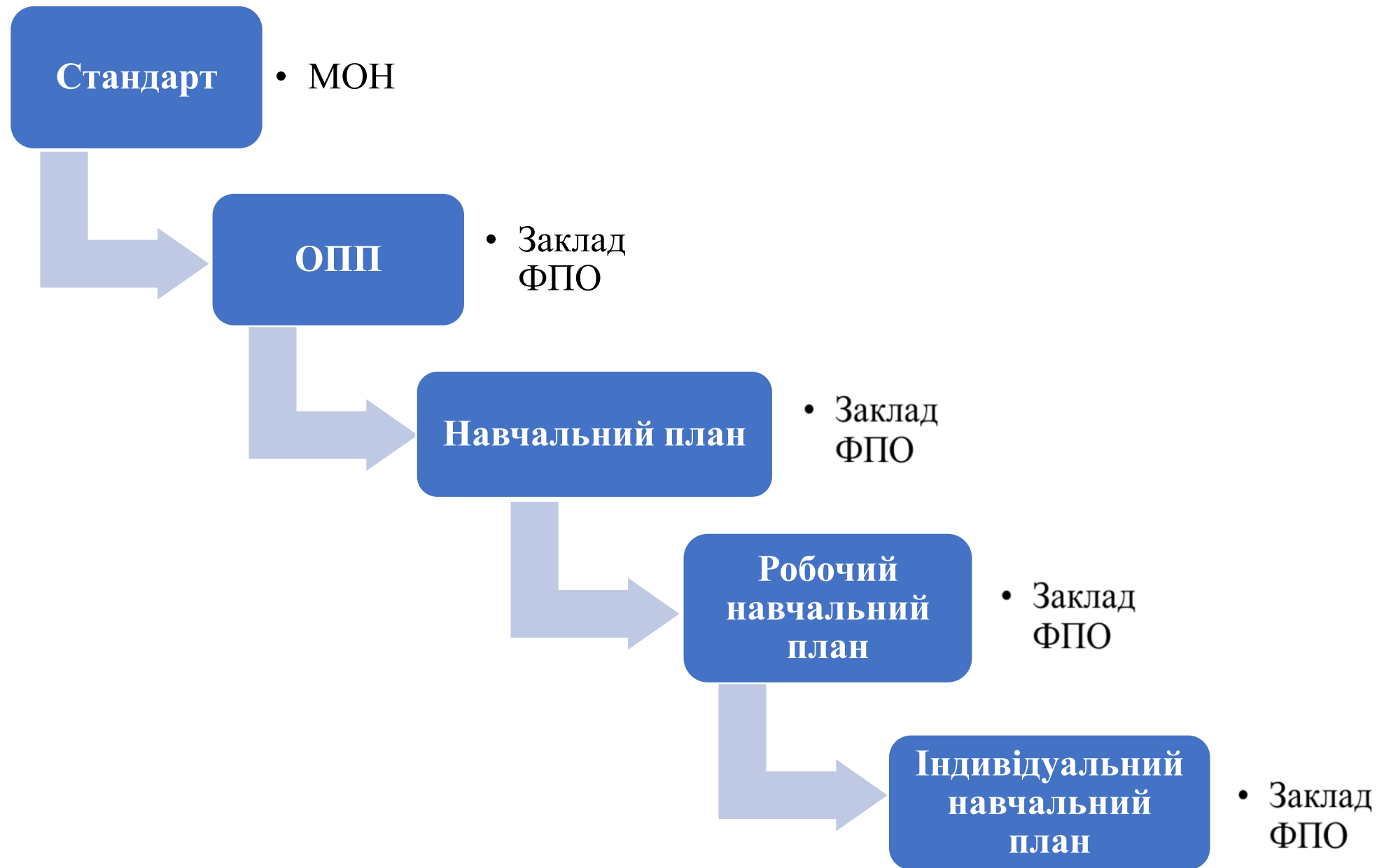
Положення про
організацію
освітнього
процесу у
закладі ФПО

Навчальні плани

Індивідуальний
навчальний план

Кейс 2. Стандарт ФПО VS Заклад ФПО

Кейс 3. Освітньо-професійні програми. Траєкторія розробки та упровадження

Результати навчання

Стандарт

9

5. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН 1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
РН 2. Використовувати технічну документацію; забезпечувати організацію та ведення електронного документообігу на рівні, необхідному для здійснення професійної діяльності.
РН 3. Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.
РН 4. Працювати автономно та в команді, виконуючи обов'язки за посадою, мати навички з професійної ділової комунікації.
РН 5. Здійснювати професійну діяльність, враховуючи аспекти соціальної відповідальності, прийнятний рівень індивідуальної та колективної безпеки й ментального здоров'я.
РН 6. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм.
РН 7. Застосовувати нормативно-правову базу під час реалізації заходів у сфері цивільної та техногенної безпеки об'єктів і територій.
РН 8. Ідентифікувати та визначати рівень небезпек впливу фізичних, хімічних, біологічних, психофізіологічних і соціальних шкідливих та небезпечних виробничих чинників.
РН 9. Аналізувати безпечність виробничого устаткування.
РН 10. Оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій, їх наслідки, відповідні ризики та можливості.
РН 11. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання його відповідності вимогам з цивільного захисту та техногенної безпеки.
РН 12. Здійснювати організаційні, санітарно-епідеміологічні й інженерно-технічні заходи та засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, збереження життя і здоров'я працівників, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.
РН 13. Застосовувати автоматизовані системи раннього виявлення надзвичайних ситуацій, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.
РН 14. Знати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту, автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.
РН 15. Проводити заходи з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.
РН 16. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання, засобів колективного та індивідуального захисту.

ОПП

- Можна додавати «свої» РН
- Під час акредитації ОПП необхідно довести що реалізація ОПП забезпечує досягнення відповідних РН
- Абзац 2 ч.6 ст.19 ЗУПФПО – обов'язок ЗФПО протягом 1 місяця повідомити ДСЯО про суттєві зміни в ОПП

(суттєві зміни - зміна опису предметної області та оновлення більше ніж на 15 відсотків змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформованого у термінах результатів навчання)-п.2 Розділу VIII Положення про акредитацію ОПП

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>

- **мілітарна складова ОПП?**

Кейс 4. Акредитація ОПП

- Наказ МОН від 01.07.2021 № 749 «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>

- Наказ МОН від 02.07.2021 № 762 «Деякі питання оформлення, переоформлення та видачі сертифікатів про акредитацію освітньо-професійних програм у сфері фахової передвищої освіти (їх дублікатів)»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1395-21#Text>

- Постанова КМУ від 21 березня 2022 р. № 338 «Деякі питання акредитації освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/338-2022-%D0%BF#Text>

- **Постанова КМУ від 14 жовтня 2022 р. № 1164 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 р. № 338»**

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrainy-vid-21-bereznia-2022-r-338-1164-141022>

- На громадському обговоренні:

проект наказу «Про встановлення розміру оплати послуг з проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фпо та оформлення, переоформлення, видачі дублікату сертифіката про акредитацію»

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-nakazu-pro-vstanovlennya-rozmiru-oplati-poslug-z-provedennya-akreditacijnoi-ekspertizi-osvitno-profesijnih-program-fpo-ta-oformlennya-pereoformlennya-vidachi-dublikata-sertifikata-pro-akreditaciju>

- Питання акредитації на вебсайті ДСЯО України

<https://sqe.gov.ua/diyalnist/akreditaciya/>

Кейс 5. Джерела інформації для розроблення ОПП

Методичні рекомендації «Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти»

https://nmc-vfpo.com/wp-content/uploads/2022/06/21062022_mr_compressed-1.pdf

ЗМІСТ

Основні терміни та їх визначення	5
Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми.....	8
Додаток 1. Зразок освітньо-професійної програми.....	18
Методичні рекомендації щодо розроблення навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр	31
Додаток 2. Зразок форми навчального плану	43
Методичні рекомендації щодо розроблення індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти.....	47
Додаток 3. Зразок форми індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти	53
Перелік нормативних документів.....	59

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

**МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ**

**РОЗРОБЛЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ
ПРОГРАМИ
ТА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ**

Київ
2022

МОН

- <https://mon.gov.ua/ua/news>
- <https://mon.gov.ua/ua/npa>
- <https://mon.gov.ua/ua/tag/fahova-peredvisha-osvita>

ДСЯО України

- <https://sqe.gov.ua/diyalnist/akreditaciya/>
- <https://sqe.gov.ua/vishha-ta-fakhova-peredvishha-osvita-obmezennia/>

ДООУ «Навчально-методичний центр з питань якості освіти» ДСЯО України

- <http://ak.gov.ua/>
- <http://ak.gov.ua/index.php/news>

ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» МОН

- <https://nmc-vfpo.com/>
- <https://nmc-vfpo.com/pidvyshheniya-kvalifikacziyi-kerivnykiv-zakladiv-fahovoyi-peredvyshhoyi-osvity-osoblyvosti-upravlinnya-zakladamy-fahovoyi-peredvyshhoyi-osvity-ta-osvitnim-proczesom-v-umovah-voynogo-stanu/>

ДУ НМЦ ВФПО

ВСЕУКРАЇНЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
**ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА
І ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА:
ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА,
ПРАКТИКА**

ПРОГРАМА
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

ЕРАСМУС+

Förderung der Agrarausbildung in der Ukraine

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ
ДОВІДНИК ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

ПИТАННЯ – ВІДПОВІДІ

ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК
ОСВІТЯНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

MOOC
<https://kursik.com.ua>

масові відкриті онлайн-курси

Кейс 6. Навчально-методичне забезпечення ОПП

- **Методичні рекомендації** «Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти»

https://nmc-vfpo.com/wp-content/uploads/2022/06/21062022_mr_compressed-1.pdf

- **Онлайн-семінари** з питань забезпечення якості освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти від Державної освітньої установи «Навчально-методичний центр з питань якості освіти»

<http://ak.gov.ua/>

- **Послуги/сервіси** у сфері навчально-методичного забезпечення ОПП Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»

<https://nmc-vfpo.com/>

- створено **фахові методичні об'єднання**
- систематично відбуваються **курси підвищення кваліфікації**
- створена **медіатека електронних засобів навчання** з відповідними **онлайн-курсами** у сфері цифровізації освітнього процесу
- <https://nmcbook.com.ua/>
- **розділ «Навчально-методичне забезпечення»**

<https://nmc-vfpo.com/osvita/navchalno-metodychne-zabezpechennya-2/>

Кейс 7. Порядок визнання результатів навчання

Наказ МОН від **08.02.2022 № 130** «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»

(зареєстровано в Міністерстві юстиції України **16 березня 2022 р.** за № 328/37664)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-22#Text>

Що
робить
ЗФПО?

розробляє власний порядок визнання

визначає організаційні аспекти процедур визнання

уповноважує на виконання процедур визнання відповідні структурні підрозділи,

призначає уповноважених осіб,

визначає методи оцінювання.

Порядок визнання результатів навчання

Орієнтовна структура Порядку ЗФПО

I. Загальні положення

II. Подання заяв та ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання

III. Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання

IV. Оскарження рішення про відмову у визнанні результатів неформального та/або інформального навчання

Наказ МОН від
08.02.2022 №
130

Порядок ЗФПО

Збільшення
можливостей
ЗФПО

Очікування

#Все_буде_ФПО!